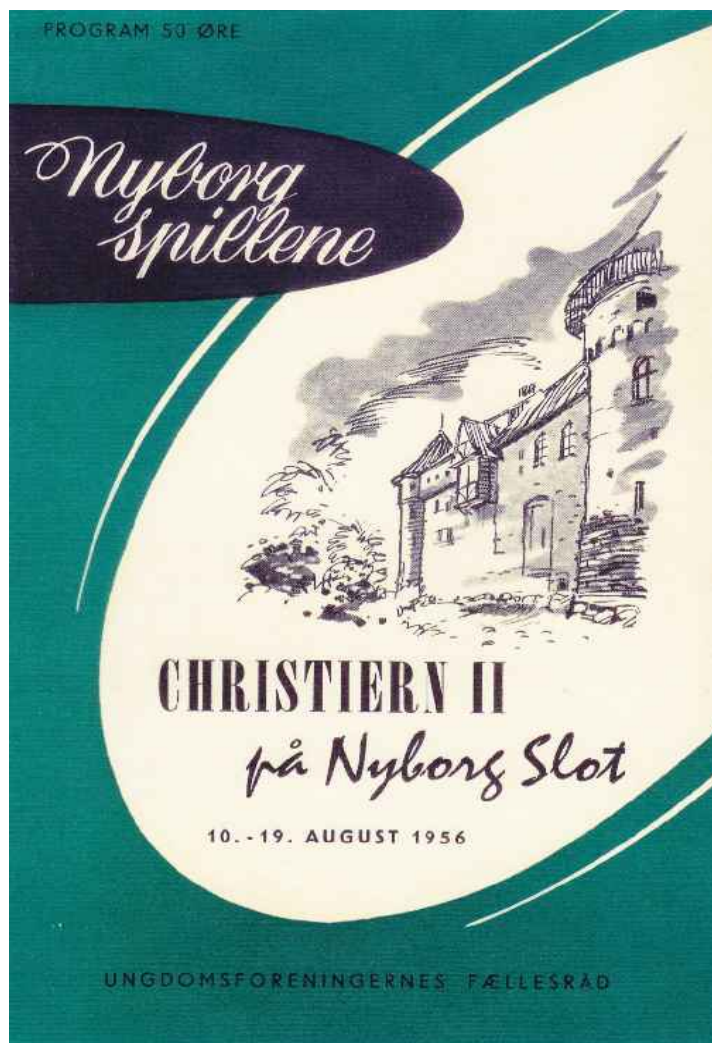

NYBORG VOLDSPILS HISTORIE ÅR FOR ÅR

Redaktion: Kaj og Tove Bonde

(Eventuelle tilføjelser eller ændringer kan sendes til: bonde.kato@mail.dk)

1956

**"CHRISTIAN DEN II"
DANEHOFSPIL VED SLOTTET
AF GRETE HARBOE**

Instruktion: Gunnar Pedersen

HANDLING:

Den københavnske forfatterinde Grethe Harboe producerede dette års spil, og medens svalerne i det fine vejr kvidrende fløj rundt over slotspladsen, bød borgmester C.E. Bjerring velkommen og takkede forfatterinden for hendes interesse for Nyborg. Hun betegnede efterfølgende Nyborg som et historisk Oberammergau (en tysk by, der er kendt for sine religiøse passionsspil).

Spillet skildrer i 12 billeder kongens liv fra hans fødsel den 1.juli 1481 på Nyborg Slot til hans død den 24. januar 1559 i Kalundborg. Faderen, Kong Hans, glæder sig naturligvis over sin nyfødte søn, over den eneste konge, der er født på Nyborg Slot, men forfærdes, da han ser størknet blod i den knyttede barnehånd: et dårligt varsel! Og Chr. den II fik ganske rigtigt et meget dramatisk liv, både personligt og politisk.

Som ung vicekonge i Norge møder han i Nonnesæter kloster den unge, smukke Dyveke Willums, som kommer til at spille en stor rolle i hans liv. Han forelsker sig i hende og bringer hende og moderen, Moder Sigbrit, med til København.

Senere ægter kongen den kun 14.årige kejserdatter Elisabeth af Burgund, men denne barnebrud forstår ham ikke; det må nærmest betegnes som et politisk arrangeret ægteskab. Høvedsmanden Torben Oxen lægger an på "den lille due", og senere bæres de berømte kirsebær ind i Dyvekes stue, hvor fru Sigbrit sysler med dødbringende gifte. I en smuk og bevægende scene skildrer Dyveke sin længsel efter at betro kongen nyheden om det lille barn, hun bærer under sit hjerte, og den fortvivlelse, der griber hende, da hun erfarer, at dronning Elisabeth venter en tronarving. Dyveke forgifter faktisk selv de kirsebær, hun spiser. Hun dør, men Torben Oxen, som bragte bærrerne, dømmes og henrettes.

I stykket vises også det berømte blodbad i Stockholm i form af skyggevirksomheder på slottets facade; vi hører om fangenskab i Sønderborg og om kongens død.

Anmelderen Jean Hansen skrev (Svendborg Avis 11. august 1956):

"I den stjerneklare aften fulgte publikum levende interesseret spillets gang indtil den sidste gribende scene, hvor nogle bønder bar kongens lig bort i fakkelskær, medens stjerneskuddene faldt og korset lyste på slottets mur.

Musikken i stykket blev brugt til at understrege stemninger.

Ved kongens vielse hørtes en fantasi og fuga for orgel af Bach. Englands tilsynekomst i Dyvekes dødscene blev ledsaget af 1.sats fra Francois Couperins værk: Le parnasse ou l'apothéose de Corelli. Ved kongens død hørtes en adagio for strygere og orgel af Tomaso Albinoni, og slutningssangen var den gamle ørnevis. Nyborgs amatører havde atter leveret en fremragende præstation under instruktion af navnkundige Gunnar Petersen.

ROLLELISTE:

Christiern den Anden	Assistent Raimon Doltrup
Elisabeth, hans dronning	Gymnasieelev Hanne Kruse Johansen
Deres 3 børn:	
Prins Hans	Skoleelev Niels Jensen
Prinsesse Dorothea	Skoleelev Marianne Hansen
Prinsesse Christina	Skoleelev Vibeke Hansen
Kong Hans	Kommuneassistent Ove Petersen
Enkedronning Dorothea	Fru Olga Nielsen
Dronning Kristina af Danmark	Fru Boe Hansen
Hertug Frederik af Gottorp	Remisearbejder Gunnar Andersen
Rigsråd Niels Lykke "Skovsbo"	Inspektør Arne Nerlev
Ærkebiskop Gustav Trolle	Overlærer Anton Johansen
Elsa, en opdigtet person	Fru Alice Søren Hansen
Biskop Søvenbroder	Pastor C.J. Jensen
Erik Walkendorff	Købmand Henning Nielsen
Dyveke Willums	Fru Lena Arnold
Sigbrit Willums	Fru Ellen Haar Hansen
Slotsherren, Torben Okse	Støberiassistent Saxtorff Nielsen
Skriveren Hans Faaborg	Skolebetjent Rich. Larsen
Knud, Lensmandssøn	Student Knud Olesen
Englen	Gymnasieelev Kirsten Jensen
Bødlen	Smed Otto Nielsen
Kuréren	Seminarist Laur. Pommer
En terne	Frk. Gurli Doltrup

Som kompaseri medvirkede desuden 150 af byens borgere i roller som nonner, munke, borgere, bønder, bønderkoner, riddere, trommeslagere, messedrenge, soldater m.m.

"Ørnevisen" fremførtes smukt af cykelhandler Johs. Jensen."

1938 skrev "Sydsvenska Dagbladet" om kong Christian II: "Vi holder ikke af at tale om Christiern Tyran. Vi siger Christiern II - ofte endog Christiern den Mildehernede. Vi hører gerne, hvad der berettes om hans stort skårne personlighed, og om hans hjerte, der bankede så varmt for småfolk. Vi gribes af hans tragiske skæbne og hører vemodigt klangen i folkevisen "Bort da fløj den gamle ørn".

Ørnevisen: (Om Chr.d. II)

Alle smaa fugle, i skoven er/
over høgene føre de klage
De rive af dem baade fjer og dun/
og vil dem af skoven jage
-Men ørnen bygger i fjeldet ud

Der om da sang den lille fugl/ det var den usle krage:
"Vi kejse til konge den gamle ørn/ da får vi kronede dage"

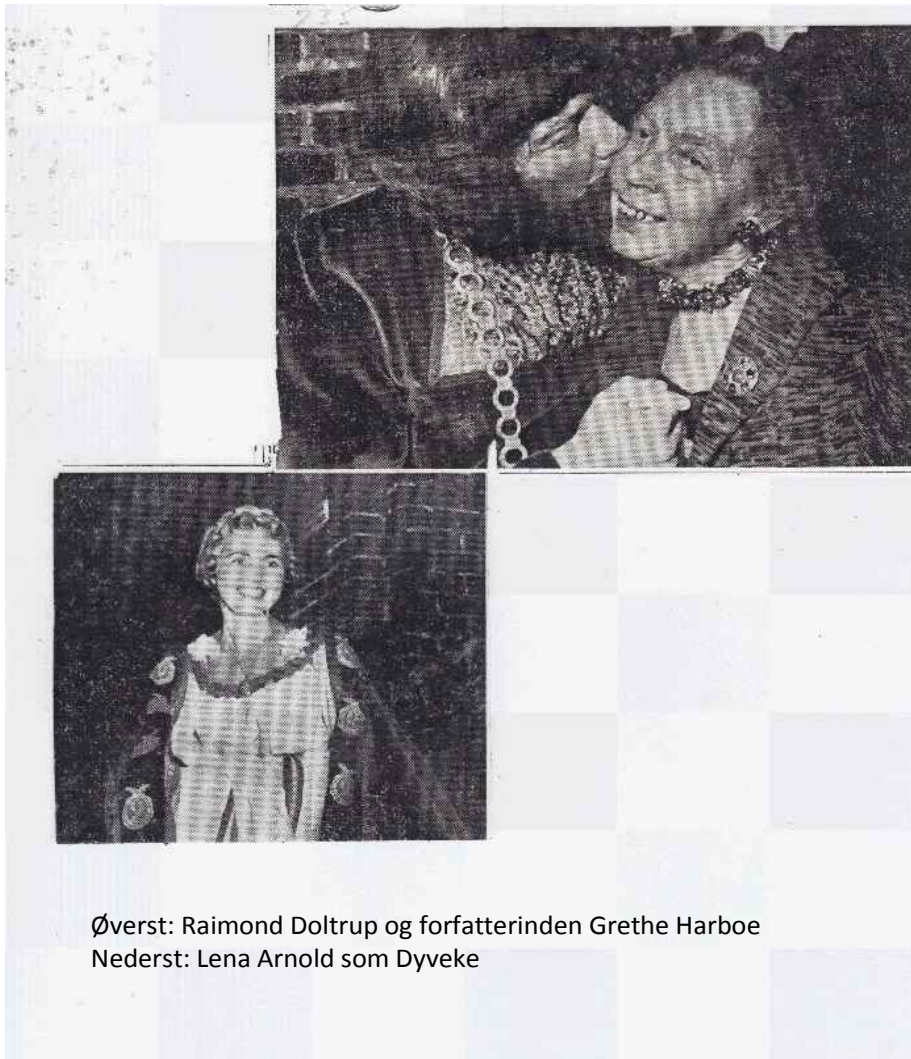
Og det var alle de fugle små/ de gav dertil deres minde,
en fuglekonge da blev den ørn/ en bedre var ej at finde.

Men sammen da for en høgehær/ de skjulte baade mark og enge:
"Nu lader os fare i flok til lund /at lyse den ørn til senge"

Der er nu sorrig og graad i lund/ hvor før var fuglesange;
mig ynkes over de fugle smaa/ de dage dem gøres saa lange.

Pressen skrev om Christiern II:

"Han var en af de bedste konger vi har haft! – Danehofspillet en stor succes!"

Øverst: Raimond Doltrup og forfatterinden Grethe Harboe
Nederst: Lena Arnold som Dyveke

Elsa(opdigtet): Alice Søren Hansen/ Dyveke Willums: Lena Arnold
En terne: Gurli Doltrup/ Mor Sigbrit: Ellen Haahr Hansen

1956

Ærkebiskop Gustav Trolle: Overlærer Anton Johansen/ Chr.II : Raimon Doltrup/
Rigsråd Niels Lykke: Inspektør Arne Nerlev

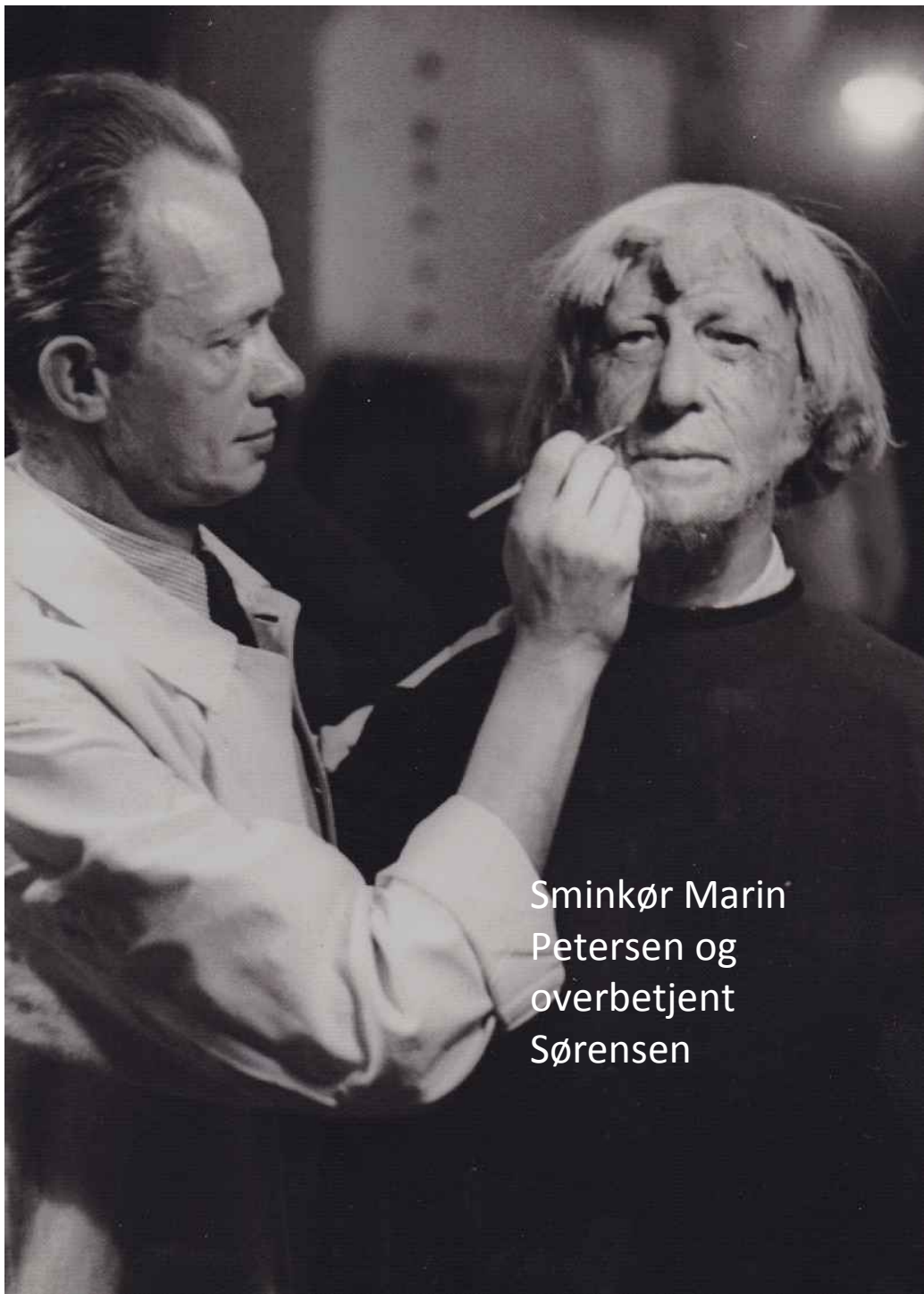
1956

Danehof i Nyborg

Forfatterinden Grethe Harboes Danehof-spil „Christiern den Anden“ havde i aften sin urpremiere foran det gamle Danehof-slot i Nyborg, hvor et par hundrede Nyborg-amatorer gav det historiske spil en imponerende fremførelse i skoleinspektør Gunnar Pedersens iscenesættelse. Her er et scenebillede med en ung gymnasieelev som Christian den Andens dronning, Elisabeth, omgivet af kongeparrets tre børn. — Inde i bladet omtales aarets Danehof-forestilling nærmere.

Ejvind Carstensen

Sminkør Marin
Petersen og
overbetjent
Sørensen

